

Zakład Pedagogiki Społecznej
i Zakład Historii Nauki, Oświaty i Wychowania Instytutu Pedagogiki
we współpracy

z Panią Dr Anną Borowicz z Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej
Instytutu Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa

Wydziału Nauk Społecznych UG

zapraszają

na otwarte seminarium pt.:

OBLICZA EMANCYPACJI

**Wybrane zagadnienia filozofii społecznej dla pedagogów
(propozycja dydaktyczna)**

3 marca 2015 (wtorek), godz. 16.00

Budynek WNS UG, pomieszczenie przy pokoju S – 511, skrzydło D

Ważnym problemem dydaktycznym na kierunkach pedagogicznych, zwłaszcza na studiach z zakresu pracy socjalnej, jest brak programu kursu filozofii, odpowiadającego specyfice obranych studiów i późniejszej pracy absolwentów. Dlatego chcielibyśmy zainicjować dyskusję nad programem kształcenia, ujmującego stanowiska filozofii politycznej, społecznej oraz teorii działania ostatnich dwustu lat jako przykłady dyskursów emancypacyjnych, pozostających ze sobą w złożonych relacjach: od potwierdzającego przejmowania i rozwijania poszczególnych wątków, poprzez konkurencyjność, aż po dramatyczne konflikty między różnymi koncepcjami emancypacji, które stawały się niejednokrotnie narzędziami opresji, co pobudzało do tworzenia nowych dyskursów lub do odkrywania wyzwolitego potencjału wcześniejszych stanowisk. Sądzymy, że takie spojrzenie pozwoli słuchaczom lepiej zrozumieć problemy współczesnego społeczeństwa i jego genealogii, w której myśl krytyczna i zrodzone z niej projekty zmiany politycznej i społecznej miały ogromne znaczenie. Pozwoli także lepiej dostrzegać możliwości obecnej cywilizacji (jeśli można mówić o jednej cywilizacji...), jej ograniczenia, właściwie oceniać szanse pożądanych zmian i dobierać sposoby ich wprowadzania – na skalę problemów konkretnych ludzi, ale też całych grup społecznych.

Pojęcie emancypacji, przyjęte na potrzeby naszego programu, wymaga precyzyjnego określenia, do czego ma przyczynić się m.in. proponowana dyskusja. Tu ograniczamy się jedynie do wstępnego wskazania kontekstu teoretycznego, w jakim będzie ono używane, zdając sobie sprawę z niepełnego charakteru tego ujęcia (np. więcej uwagi można poświęcić przeobrażaniu się wielkich narracji w projekty totalitarne, zastanowić się nad rolą myślenia utopijnego i antyutopijnego w dyskursach emancypacyjnych, nad kondycją systemu przedstawicielskiego w polityce, szerzej potraktować problem konfliktu kultur, spontanicznych protestów społecznych ostatnich lat...). Stosunkowo duża rola filozoficznych podstaw ekonomii wiąże się zarówno ze

znaczeniem tej dziedziny działalności, jak i ze specyfiką zawodu pracowników socjalnych. Omawiając współczesne teorie demokracji i wspólnoty uwzględniamy przede wszystkim inspiracje teoretyczne, kształtujące profil badań w Instytucie Pedagogiki UG. Poniżej prezentujemy wstępny zestaw zagadnień:

- 1) Liberalno – konserwatywne dyskursy emancypacyjne w filozofii politycznej (od J. Locke’a do L. Straussa);
- 2) Nurt liberalno – demokratyczny, jego związki z filozofią życia i pragmatyzmem;
- 3) Teoria wiedzy i teoria działania neoklasycznej szkoły w ekonomii (C. Menger, L. von Mises, F. Hayek). Teoria „wielkiego społeczeństwa”.
- 4) Teoria działania w nieklasycznej ekonomii J. M. Keynesa i jego następców (M. Kalecki, J. Robinson, R. Skidelsky).
- 5) Aksjologiczny aspekt decyzji ekonomicznych – A. Sen;
- 6) Emancypacyjne znaczenie filozofii dialogu i Innego (M. Buber, M. Nedoncelle, E. Levinas, J. Tischner) i filozofii rozmowy (H. Arendt);
- 7) Wybrane teorie krytyki współczesnej cywilizacji neoliberalnej:
 - a) filozofia społeczna Z. Baumana;
 - b) następca filozofii życia i szkoły frankfurckiej – P. Sloterdijk;
 - c) Jacques Ranciére;
 - d) koncepcja radykalnej demokracji C. Mouffe i E. Laclau;
 - e) postmodernizm i jego konsekwencje w filozofii społecznej: napięcie między filozofią różnicy a nową koncepcją wspólnoty: G. Agamben, A. Negri.

Wprowadzenie wygłoszą

Pani

Dr Anna Borowicz

z Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej IFSiD

Pan

Dr Mariusz Brodnicki

z Zakładu Historii Nauki, Oświaty i Wychowania IP

Pytając o zgodność przedstawionych kierunków kształcenia filozoficznego z koncepcją przygotowania licencjatów i magistrów pedagogiki, pedagogiki wczesnoszkolnej i specjalnej oraz pracy socjalnej; stawiając kwestię sensu takiej orientacji w perspektywie celów kształcenia pedagogicznego w Instytucie Pedagogiki, in.,
zapraszamy do udziału w dyskusji!

W imieniu organizatorów

Prof. Sabina Kruszyńska, prof. Romuald Grzybowski, prof. Maria Mendel